

Jèkabaara

"ni jèkafò ye daamu ye,
jèkabaara nyògòn daamu tè."

nimòrò 7 - san 1986n zuluye kalo - a sòngò : döròmè 20

Mín bè sòrò nimòrò in kòrò, o filè nin ye :

nyè 2

nyè 3

nyè 4

nyè 5 ani 6

nyè 7

nyè 8

Sòmi n ye ani samiyè

Tiga sènè baarada kunnafoni : san 1986 baara kèlenw

Kòori sènè baarada kunnafoni : misidaba kura dò bòra

Cikè dònnya : foro ladon baaraw

Jantoyèrèla kòrò ko ka nyi : farigan ni suma

Tulon tè sèbè sa

sòmi n ye ani samiyè

An balima sènekèlaw, ji binna ka ban. Sòmi n ye tuma sera. Sènekèla min mana sòmi min ye, a ka ca a la, a bè tòw dan, k'a d'a kan o ka sènéfènw na ji caman sòrò samiyè kònò.

O de kanma, an ka mògòkòròbaw b'a fò ko :

"Kalo wolonwula tile wolonwula,
kalo wolonwula tile tan ni wolonwula,
kalo wolonwula tile mugan ni wolonwula,
nyò suntan tè".

Nin laadilikan in bè mun nyini anw sènekèlaw fè ?

A b'a nyini an fè, an ka kòn ka wuli jona.

A b'a nyini, an ka sòmi bin ye, an kana sòn abada bin k'an kòn forow kònò.

An ka kòn foro baaraw ma, walasa samiyè, min tògò jònjòn ko "sòmi n ye", o kana se k'an ta an bolo ma.

O tuma na, an k'an hakili to sènekè kuntigiw ka laadilikanw na an'u ka sènekè cogow la, i n'a fò :

- ka kòn ka wuli, ka sòmi bin ye;
- ka dugukolo baara konyuman n'a baara kè minènw ye;
- k'an basigi foro kènè kelen kan, cogo min jiri tige bè nògòya;

- ka kènè in suma k'a taari hakè dòn, cogo min an bè kunfè baaraw dabila;

- ka kènè kelen in tila sènéfènw ni nyògòn cè;

- ka sènéfènw fòfò nyògòn kò, i n'a fò a fòra cogo min na;

- ka barika don sènéfèn na, min ka sòrò bè se k'an ka sèné musaka kèlenw ta, i n'a fò kaba sèné ODIPAC mara la, wali kòori sèné CMDT mara la;

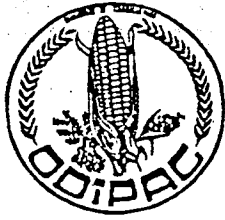
- samiyè baara kònò, an kana nyinè fana an ka baganw dumuni kò; an k'o nyèsigi ni shò sèné ye.

An balima sènekèlaw, an k'a dòn ko foro dannen tè foro baara bannen ye. O la, an ka kòn foro ladon baaraw fana ma, i n'a fò kòròshyènni, nògòdon, yugubali, farali, judonni ani furakèli. An k'a dòn kó nin baara ninnu kelen kelen bèe n'a jòyòrò don sèné la, u kelen kelen bèe n'a nafa don sènekèla ka sòrò la.

An mana nin baara kelen o kelen min kè bolo kòfè baara ye, an b'o nò ye an ka sòrò la. O la, an kana sòn abada u k'an ta an bolo ma.

An ka sòmi u ye, o de bè samiyè diya an na.

Yaya Jara

tiga senè baarada kunnafoni

san 1986 baara kèlenw

cikè juru siratigè la

San 1986 samiyè baara kanma, ODIPAC y'i nyèsin sènekèlaw ma, cikè minèn tè minnu bolo. O la, a tun y'a kanu ka cikè minèn ni cikè bagan juru don sènekèla 1000 de la. Nka a sera ka min kè, o filè nin ye :

- dabanana 830,
- dannikèlan 138,
- senkelennin 39,
- falidaba 19,
- wotoro 190,
- misi 1599,
- fali 188.

O wari kasabi bènna döròmè 33 178 214 ma.

O kò fè, ODIPAC y'i jija ka san kelen juru fana don sènekèlaw la, i n'a fô si ani tubabunôgò. O kèlen, ODIPAC ka san 1986 samiyè juru donnen wari bée lajèlen bènna döròmè 73 636 841 ma.

Min tun ka kan ka sara sènekèlaw fè san 1986 sannifeere tuma, o tun ye döròmè 47 693 585 ye. An bè don min na i ko bi, sènekèlaw sera ka min sara, o bènna döròmè 33 327 635 ma. Hali bi, wari sarabali tò ye döròmè 14 365 950 ye. O ka ca. ODIPAC b'a nyini sènekèlaw fè, u k'u jija cogo bée la, u ka juru in tò sara. O de bè jékabaara sinsi, o de b'a to sènekèla wèrèw bè se ka juru sòrò walasa k'u ka sènè yiriwa.

O baara min kèra, o nyèna. O de kanma, BNDA, n'ò ye wariso ye, min nyèsinnen bè sènè yiriwali ma, o y'i bolo di ODIPAC cikè juru konyè la. Nka o ka juru bè don dugu yiriwa tònw de la.

San 1987 samiyè baara kanma, BNDA ye juru don dugu yiriwa tòn 85 la. O juru donnen bènna min ma, o filè :

- dabanana 690,
- dannikèlan 707,
- wotoro 691,
- misi 1474,
- fali 539.

Dugu minnu ma se k'u labèn dugu yiriwa tòn kònò fòlò, ODIPAC tun y'a kanu k'olu sènekèlaw dèmè cikè minèn ko la. Nka o baara tènà se ka sira sòrò, k'a d'a kan cikè minèn dilan izini ma se k'a ka layidu talen tiimè ODIPAC ye.

gòròkò juru kèlèli kanma

An bée b'a dòn ko gòròkò juru tali de bè sènekèla coron. O de kosòn, san 1986 samiyè kònò, ODIPAC y'i nyèsin gòròkò juru kèlèli ma.

A ye warijè juru don sènekèlaw la, minnu y'u yèrè labèn dugu yiriwa tònw kònò. O kèra ka sènekèlaw kisi ani k'u tanga gòròkò juru ma.

Wari kasabi min donna o hukumu kònò, o kèra nin cogo la :

- Kayi : döròmè 1 431 430 (tama miliyòn 7 ni baa 157 ni tama 150)
- Kita : döròmè 4 968 700 (tama miliyòn 24 ni baa 843 ni tama 500)
- Kòlòkani: döròmè 1 528 200 (tama miliyòn 7, ni baa 641).

Nin baara diyara sènekèlaw ye. U caman sera k'u yèrè tanga gòròkò juru tali ma.

O de kanma, sannifeere tuma, kòlòkanikaw y'u nyèsin a sarali ma. Olu y'u ta bée sara k'a jè. ODIPAC ka foli kèrènkèrènnen bè ka taa u ma.

Kitakaw ta tò tora döròmè 373 600 ye. Kayi-kaw ta tò ye döròmè 225 144 ye. Nin mara fila ninnu ye juru sarali kè bolo kòfè baara ye. O man nyi jènyògonya la. ODIPAC b'a nyini u fè, u ka cogo bée kè ka juru in tò sara. O de bè dò wèrè donni diya ka jènyògonya sinsi.

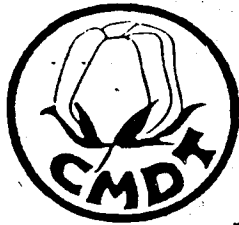
san 1986 sannifeere

San 1986 sannifeere kònò, ODIPAC ye suman tòn 1620 ani kilo 356 san OPAM tògò la (OPAM ye an ka jamana jigineba ye).

A ye tiga tòn 1792 ani kilo 498 san SEPAMA tògò la (SEPAMA ye tiga tulu bò izini ye, min bè Kita).

Sanni fanba bée kèra dugu yiriwa tòn 150 ka sanni kè jèkulu fè. O diyara ODIPAC ye, a b'u fo k'u walenyumandòn.

A b'a nyini u fè, u k'u cèsini dugu yiriwa tòn sinsi fè.

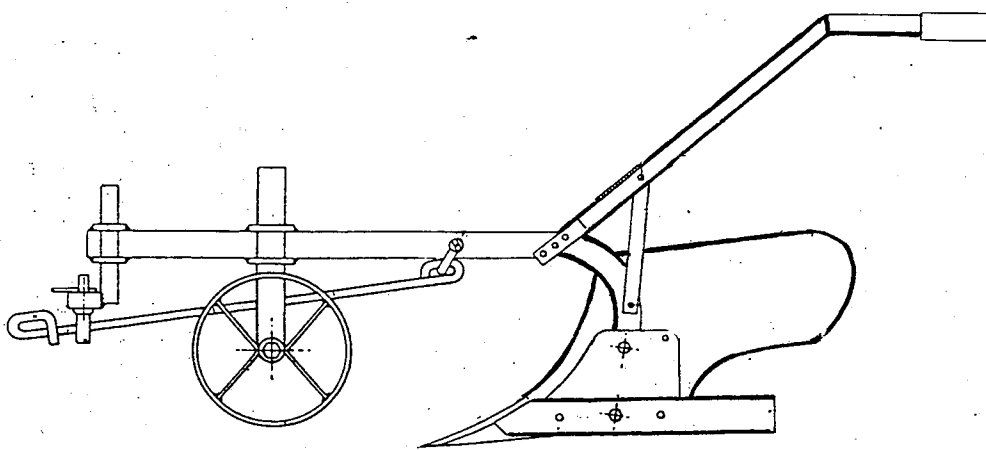

kòori sènè baarada kunnafoni

misidaba kura dò bòra

Kòori sènè baarada tuloma dò y'a ka numu kara-mògòw ye. Numu jèkulu sigira CMDT yòrò bée la, u bée haminanko ye cikè yiriwali ye, k'o kè u kuntilenna ye.

Kosa in na, o jèkulu jèkulu de jèra fanda 23 la San ni Kucala ni Fana ni Sikaso mara la, ka misidaba kura dò dilan. A misidaba in tògò ye " *fantigi* .

Baarada min sigilen bè Nyono, Ofisi malo sènè yòròw la, fantigi bè tali kè olu ka misidaba kan. O nyògònna 5000 de bè yen. Misali tara o misidaba de kan ka fantigi labèn.

Fantigi 1000 bòra ka ban

An ka numuw ye fantigi 1000 dilan ka ban. U bilala cikèlaw ye kòori sènè baarada ka minèn lasagon bonw kònò. A kelen sòngò ye dòròmè 5293 ye.

Fantigi in nana ka bèn ni waati ye, waati min ni sènè fanba sirilen don nturaw la. A dontò don cikèlaw bara, minnu mèenna sènè na ni misiw ye, ka bagan ladon cogo faamuya.

Fantigi cogoyaw

Danfara minnu bè fantigi ni senkelennin cè, olu filè :

- Senkelennin girinya ye kilo 38 ye; fantigi ta ye kilo 42 ye.
- Senkelennin dugutigèda bè bèn santimètèrè 21 ma; fantigi ta ye santimètèrè 33 ye.

- Senkelennin jiginni dugu-kolo la, o ye santimètèrè 11 ye; fantigi ta ye santimètèrè 14,5 ye.

- Senkelennin bè se ka kilomètèrè 4 nyògòn boli lèrè kelen kònò; fantigi ta ye kilomètèrè 3 ye.

- Misi min bè fantigi sama, o ka kan ka girinya ka tèmè senkelennin ta kan : senkelennin ta ye kilo 630 nyògòn ye (misi fila lejèlen), fantigi misi fila ka kan ka kè kilo 720 ye (misi kelen kelen, kilo 360 nyògòn).

Nin kisaw b'a jira ko fantigi dilanna walasa ka sènè yiriwa. Bawo sènè jiidili bè dugukolo labèn ko nyuman de bolo, a tè sòrò fo ka cikè dugukolo yèlèma konyuman, k'a bin n'a nògòma yòròw bée dafiri ka nyè. Fantigi kèrènkèrènyana yòròw ye, bin

bè nyini ka forow bosi sènèkèlaw la yòrò minnu na.

Sègèsègèli kèra Sikaso, min y'a jira ko bin mò cogo bè segin kò fantigi bulukuli nò na. O sègèsègèli y'a sèmèntiya ko kaba foro min mana sènè ni fantigi ye, o ka kòròshyènni ko fòlò bè se ka taa fo tile 29 danni kèlen kò; a kòlòsira ko senkelennin ta ye tile 21 ye. O tile 8 min b'u ni nyògòn cè, o bè kè tònò ye cikèla ye, bawo a na se k'o nyèsin baara wèrè ma. Ni kòori foro don, tònò in bè taa tile 5 la.

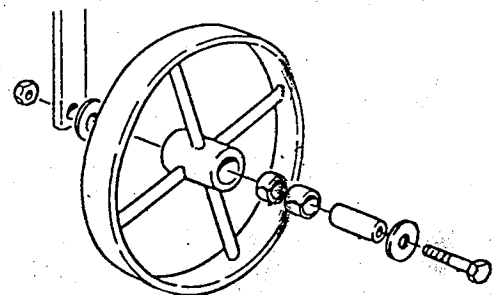
Hali ni fantigi ka baara ka suma ni senkelennin ta ye, a ka bulukuli nò ka fisa ni senkelennin ta ye, w'a dafalen don.

Fantigi dilan cogo

Nègè kologirin kèra ka fantigi dilan. A dabakisè n'a firilan min cogo y'a kè, u tè nòn joona, u bè mèn si la.

Dola min donna fantigi sen cèma wo la, o fana bè sen in mèn si la, ka ngòn boli diya, k'a munun ko nògòya, ani k'a tilen.

An ka kan ka tanuni kè numu karamògòw ye ka bò San, Fana, Kucala ani Sikaso. U k'a dòn ko kòori sènè baarada nyèmògò minnu bè Bamakò, olu sònna u ka fantigiya ma, ka daba kura in tògò da ko "fantigi".

foro ladon baaraw

Foro danni man gèlèn; a ladonni konyuman de ka gèlèn. O baara de bè sènèkèla caman ta a bolo ma.

O tuma na, a bennen don, an ka nyògòn hakili jigin o baara la, samiyè donda tuma. O baaraw filè nin ye : kòròshyènni, yugubali, farali, nògòdon, judonni ani furakèliw. Nin baara ninnu kelen kelen bée n'u jòyòrò don sènè la; u kelen kelen bée n'u nafa don sènèkèla ka sòrò la.

kòròshyènni

Kòròshyènni kun ye ka bin juguw faga ka bò sènèfèn kòrò walasa sènèfèn mò bè diya. Bin juguw ni sènèfèn bée b'u balo ta dugukolo jukòrò. Bin juguw mana faga ka bò yen, balo bè sènèfèn labò, a bè dunkafa sòrò, a bè kògò ka barika sòrò jooa.

Nka, ni sènèkèla ma kòròshyènni kè jooa, sènèfèn ni bin juguw bè balo fo u ni nyògòn cè dugukolo jukòrò; balo bè dèse sènèfèn ma, a tè dunkafa sòrò, a bè kògò. A bè to a la fo ka nagasi, a tè se ka wuli, janko ka barika sòrò. A bè laban ka sa. An b'a fò kò "bin ye foro dun".

O kò fè, kòròshyènni kètò bè dugukolo yuguba ani k'a yèlèma. A bè dugukolo kunnala mín jara, a b'o yèlèma k'o firi. O wale de bè ji fana basigi dugukolo jukòrò : a bè tile funteni bali ka dugu jukòrò ji sama. An bée dun bè ji jòyòrò don sènè na.

Kòròshyènni ka gèlèn, a sègèn ka bon, nka baara lankolon tè. A nafa bonya kosòn, a bè fò ko "kòròshyènni nyuman kelen ye sanji na ko fila ye".

yugubali

Yugubali kè kun ye ka dugukolo kunnala shyèn sòn ni sòn, hali ni bin man ca foro kòrò. O fana tè baara lankolon ye. A kè kunba ye ka ji basigi dugukolo jukòrò, w'a bè bin jugumanw fana faga.

farali

Farali kè kun ye ka sunw fara ka bò nyògòn na, n'u cayara dannidingè kòrò. O ni kòròshyènni bée nafa ye kelen ye, bawo a kè kun jònjòn ye ka balo kènyè sènèfèn ma : Sènèfèn fana mana caya balo ma, o bè dèse; sènèfèn tè dunkafa sòrò, a bè nagasi, a tè se ka wuli, janko ka barika sòrò. O de kanma, sènèfèn sun mana caya nyògòn kan, sènèkèla b'u fara. A bè dòw bò k'u turu kènè lankolon na, walima k'u fili. O min filila, o tè tinyèni ye : o ka sa, tòw ka balo, o de ka fisa a bée salen ye.

nògòdon

Nògòdon kun ye ka dò fara sènèfèn balo kan. O ye baara ye,

sòmi ka kan ka kè min fè jooa. O baara yèrè ka kan ka daminè kabini tilema fè, ka bagen nògò caman doni ka kè foro la, fo k'a labò. Dugu jalan shyèn tuma walima bulukuli kè tuma, o ka kan k'a sòrò bagen nògò ye foro labò konyuman.

Bagen nògò ni tubabunògò bè nyògòn dafa. I komin tubabunògò sòngò ka gèlèn tinyèni ma, o kè kun tè foro la, fo n'a y'a sòrò forotigi ye danni kè jooa, a ka foro ye sun sòrò, wa bagen nògò y'a labò.

judonni

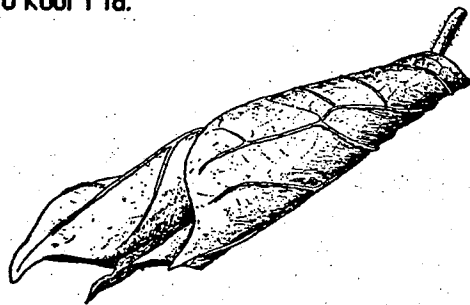
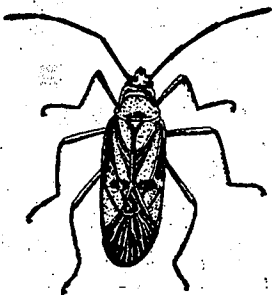
Judonni fana ye foro ladon baara dò ye. Ale bè kè tuma min, ni sènèfèn ye barika sòrò ka wuli. Sènèkèla bè ntugun wuli sènèfèn jukòrò, walasa k'a kisi finyèbaw mantòorò ma.

furakèli

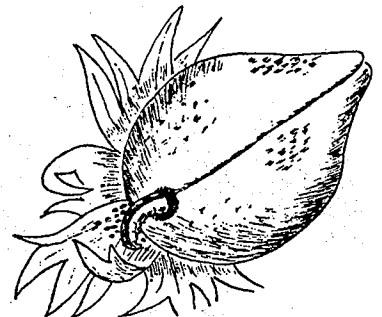
Furakèli kè kun ye ka sènèfèn tanga fèn nyènamaninw ma.

Fènyènama kèlèli ye wajibi ye kòorisènè na. Barisa kòori sun juguw ka ca, o fanba ye fènyènamaw ye. O cogo filè nin ye:

Fènyènamaninw tè kòori sun yòrò si to yen a lamò waati bée kònòna na. Ni furakèli ma kè, foyi tè sòrò kòori la.

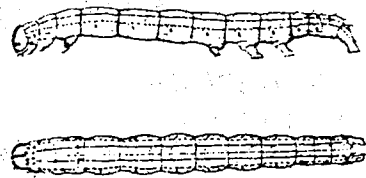

a buluw bè tinyè

a feere kuruw bè tinyè

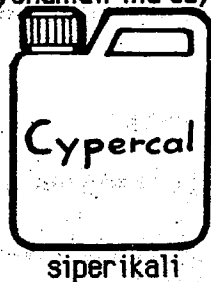
Furakèli waati : Furakèli fòlò ka kan ka daminé kabini feere kuru fòlòw ye tuma na kòori foro la. A bè kè wajibi ye sènekèla ma sani o tuma cè, n'a y'a kòlòsi ko kosimafila ntumuw bè kòori sun na. Kosimafila filè nin ye, an' a tinyèni nò kòori sun bulu la :

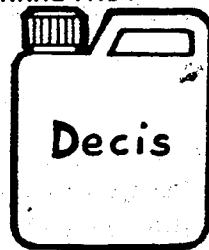
Furakèli kèlan : Carinnan nana pullilan nò na, walasa ka furakèli nògòya cikèla bolo.

Furajiw lahalaya : Furaji suguya ka ca.

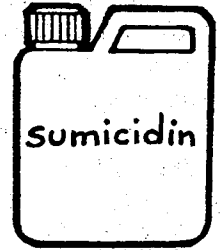
- Minnu bè mego nyè furakèli fòlò ni filanan na, olu dilanna u dan ma. Olu bè carin k' sòrò fènnnyenamaw ma caya fòlò. O furaji ninnu filè :

siper ikali

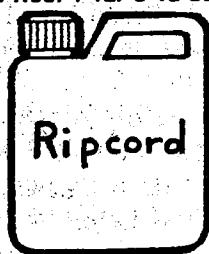
desisi

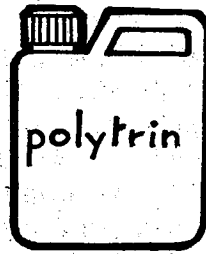
simisidini

Nin furaji ninnu dilanna ni baga min ye, o bóra jiri dò feere la. A kòlòsira ko o feere ninnu bè fènnnyenamaw tinyè, nka a tè foyi kè maanifin ni bagan kunbaw la, i n'a fò misi, saga, ba.

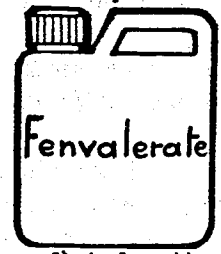
-Furakèli sabanan b'a sòrò, fènnnyenamaw bugunnen don foro la, wa u tinyèni nò fana b' finyèba don kòori la. O la sa, furaji baga farinw de ka kan ka kè kòori foro la. O furajiw filè :

iripikoridi

politirini

fènkalerati

Nin furaji ninnu na, baga suguya wèrè de kolonsora furakèli fòlòw bagaji la. U ka farin ni andirin yèrè ye. U tè fènnnyenama fosi to yen, nka cikèla b'i jan to u la n'a bè furakèli kè.

Kòori sènè kun y'a nafa ye. O nafa dun tè sòrò ni furakèli kè cogo nyuman matarafa :

A kèra furakèli o furakèli ye, a kèra furaji o furaji ye, kòori foro ka kan ka lakana ni furaji litir saba ye taari o taari la :

furakèli fòlò	litiri 3 bè kè taari kelen na	furakèli naaninan	litiri 3 bè kè taari kelen na
furakèli filanan	litiri 3 bè kè taari kelen na	furakèli duurunan	litiri 3 bè kè taari kelen na
furakèli sabanan	litiri 3 bè kè taari kelen na	furakèli wòronan	litiri 3 bè kè taari kelen na

Furakèli fòlò kèlen kò, segin bè kè furakèli kan tile tan ni naani o tile tan ni naani.

Furakèli kè cogo nyuman matarafabaliya bè na ni fèn fila ye :

- fènnnyenama bèe tè sa,
- a dòw bè deli bagaji la. N'o kèra, furakèli tè se k'u faga bilen.

jantogèrela korò ko ka nyi

farigan ni suma

Ni farigan bè banabagatò min na, o farikolo bè kalaya. I b'a dòn n'i y'i bolo kò da banabagatò ten wali a dafuruku la, k'o ni kènèbagatò dò ten wali dafuruku sanga.

A ka ca a la, farigan bè bò bana dò la, an bè min wele ko *suma*.

Bana min bè kònò walima kònònyama bila denmisèn na samiyè fè, o fana ye suma suguya dò ye. O bè se ka kè farati ko ye denmisèn fitinin ma, ka ko jugu kè den kunsèmè na.

Suma banakisè bè don farikolo kònò sosow cinda fè. Sosow suguya ye fila ye : kulèkisi ni anofèli. Anofèli dòn de bè suma bila mògò la. Anofèli ni kulèkisi bè danfara u sigi cogoya fè yòrò dakènyènen na (ja b'a jira cogo min).

mògò b'i yèrè tanga suma ma cogo di ?

Mògò b'i yèrè lakana sosow cindaw ma n'i sunògòra sanke nyuman korò.

I bè sosow bali u ka bugun n'i ye wuluwuluw sen, ka ji sigi yòròw geren, ka minèn kolonw dabiri, ka so kèrè fè binw shyèn.

I bè denmisènw ni muso kònòmaw lakana suma ma n'i ye niwakini (dòw b'a wele ko "kolorokini") di u ma k'a daminè zuluye kalo la, fo ka t'a bila desanburu kalo la. O la sa, dògòkun o dògòkun :

- den min ma se kalo 6 ma fòlò, i bè furakisè kelen tila naani ye, k'o tila kelen di a ma.

- min ye kalo 6 sòrò, n'a ma se san kelen ma fòlò, i bè furakisè tilancè d'a ma.

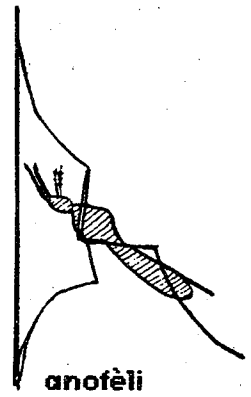
- min bè san 1 ni san 4 cè, i bè furakisè kelen tila naani ye k'o tila saba d'a ma.

- min bè san 4 ni san 9 cè, i bè kisè kelen d'a ma.

- mògòkòròba bè furakisè kelen ni tila ta.

kulèkisi

anofèli

soso fila in bè danfara u sigi cogoya fè yòrò dakènyènen na

Suma furakè cogo

Ni farigan bè denmisèn min na, i b'a bila suma la nèemaya yòrò dò la, ka fini nyiginnen da a farikolo kan. I bè to ka ji dònin dònin di a ma.

kisè 2 bè ta sògòma, ka 2 ta wula fè.

- mògòkòròba bè furakisè 6 ta tile kelen kònò.

asipirini ta cogo

Ni suma kunkolo dimi ka bon, i bè se ka asipirini fana ta, k'a fara niwakini kan. I bè asipirini ta tuma min, i bè ji min k'a lakunun :

- Asipirini tè di denmisèn ma, min ma kalo 6 sòrò fòlò.

- kalo 6 ni san 1 cè : asipirini kisè kelen bè tila naani ye, ka o tila kelen di den ma sògòma, k'o tila kelen di wula fè (a bèe lajèlen bè bèn kisè kelen tilancè ma tile kònò).

- san 3 ni san 6 cè : asipirini kisè tilancè bè di den ma sògòma, k'a tilancè di tilegan fè, k'a tilancè di su fè.

- san 7 ni san 12 cè : kisè kelen bè di sògòma, ka kelen di tilegan fè, ka kelen di su fè.

- san 12 ni kò : kisè fila bè se ka ta sògòma, ka fila ta tilegan fè, ka fila ta su fè.

niwakini ta cogo

Suma bè furakè ni niwakini ye. O di cogo filè banabagatò ma :

- den min ma se kalo 6 ma : furakisè kelen bè tila naani ye, k'o tila kelen d'a ma sògòma, k'o tila kelen d'a ma wula fè (o bèe lajèlen bè bèn kisè kelen tilancè ma tile kelen kònò).

- den min bè kalo 6 ni san 2 cè : i bè furakisè kelen tila fila ye, k'a tilancè kelen d'a ma sògòma, k'a tilancè kelen d'a ma wula fè.

- min bè san 3 ni san 6 cè, furakisè kelen bè d'a ma sògòma, ka kelen d'a ma wula fè.

- min bè san 7 ni san 12 cè, furakisè kelen bè d'a ma sògòma, ka kelen d'a ma tilegan fè, ka kelen d'a ma wula fè.

- san 12 ni san 14 cè : fura-

I jan to nin na tuma bèe ko :

- *Niwakini ni asipirini ye fura de ye, tagalagomi tè. O de kosòn, u hakè min yamaruyalen don, i kana fèn fara o kan, i kana fèn bò a la.*

Wari

Cèw bè girin ko wari,
Musow bè pan-ka-puruti ko wari,
Denw bè kasi ko wari,
Faantanw ko ka wari di,
Faamaw ko ka wari bò,
Su wari, tile wari.
An tè sigi, an tè jò, an tè da,
Cu-cu-cu ! Wari ! Wari ! Wari !

Ee ! N balimaw, ne siranna wari nyè.
Wari ye dubaw ci,
Wari ye sinji fara,
Wari ye furu dumanw sa,
Wari ye kanu bòròtò,
Wari ye teriya yoboyaba,
Wari ye hadamadenya tinyè.

Mun ye wari ko goya n ye ?
Janfa juguw bè siri wari nò fè,
sininkan bè fò wari nò fè,
Kèlè bè kè wari nò fè,
Nyèji bè bò wari nò fè,
Binkanni bè kè wari nò fè,
N balimaw, mògò yèrè bè sa wari nò fè.

Ko jugu fara ko nyuman kan,
An ko wari de b'a nyènbò.
Nògò tè wari la bilen,
Kasa tè wari la bilen.
Maanyumanden tè tuun, fo
warinyumanden !

N'a b'i kun don min,
I ka nyi, i dònbage ka ca !
N'a t'i kun don min,
I man nyi, dònbage t'i la !

Ee ! N balimaw, an tè sabali dònin ?
Wari diya o diya,
A tè hadamadenya
Bò, abada !

Cèkòrò Sangarè

tulon tè sebe sa

Suròfèn

Suròfèn ! Tinyèlifèn ! Jahanama fèn !
Kabini suròfèn nana, jamana fereker'an bolo,
Kabini suròfèn nana, sariyaw binna,
Kabini suròfèn nana, fosi tè kè
A kè cogo la tuun,
Kabini suròfèn nana, sègèn kèra fu ye.

Ka jotigi jalaki, ka jalakitigi jo,
Suròfèn de b'o kè.
Ni min finnen don, suròfèn b'i jè walawala !
Ni min jèlen don, suròfèn b'i fin mòmimòni !
Ni da min tugulen don, suròfèn b'o yèlè fuwa !

Suròfèn ko kèra laada y'an bolo,
dogoli t'a la tuun, maloya t'a la tuun.
A bè minè kinin, a bè minè numan,
Nyèw bosolen
Nyè na,

Wa hère bè si, hère bè tilen.
Nka barika tè suròfèn na.
Suròfèn bè don nyè, a t'a duguje nyè.
Bèe ka wuli, an ka fu siri suròfèn ko in na.
Cè ! Ni min ko a b'a minè i fè, n teri,
I ban, i duntò don !
Cè ! Ni min ko a b'a d'i ma,
I ban, i corontò don.

Cèkòrò Sangarè

